

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

**Відокремлений структурний підрозділ
«Івано-Франківський фаховий коледж»
Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника»**

Циклова комісія професійної та практичної підготовки
(спеціальності «Дизайн»)

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОСНОВИ ТЕОРІЇ ТА МЕТОДИКИ ДИЗАЙНУ**

Рівень вищої освіти – фаховий молодший бакалавр

Освітня програма **ДИЗАЙН**

Спеціальність **022 Дизайн**

Галузь знань **02 Культура і Мистецтво**

Затверджено на засіданні циклової комісії
професійної та практичної підготовки
(спеціальність «Дизайн»)

Протокол № 1 від 31 серпня 2023 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Основи теорії дизайну
Викладач (-і)	Хомин Василь Михайлович
Контактний телефон викладача	
E-mail викладача	vasyl.homyn@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год
Посилання на сайт дистанційного навчання	
Консультації	Консультації проводяться відповідно до графіку індивідуальних занять зі здобувачами, та під час практичних занять

2. Анотація до курсу

Навчальна дисципліна «**Основи теорії дизайну**» висвітлює теми лекційного та практичного курсу, що розрахована на один семестр. Теоретичний курс охоплює вивчення основних напрямків та принципів основ дизайну та їх теоретичних концепцій. Матеріал сформовано в хронологічному порядку. Від принципів формування предметного середовища людини до появи поняття дизайну, що розглядаються у взаємозв'язку з розвитком виробничих сил суспільства. На практичних заняттях студенти вправляються розробляти й оформлювати завдання з напрямків в дизайні (середовище, одяг, графіка) з максимальним узгодженням інших дисциплін навчального плану.

3. Мета та цілі курсу

Ознайомити студентів з основними етапами розвитку, провідними ідеями та становлення історії і теорії дизайну. Всебічне вивчення питань дизайну в історичному аспекті, засвоєння позитивного досвіду попередніх періодів розвитку дизайну, що є проявом культури і мистецтва в цілому. Для ефективного засвоєння теорії в межах курсу передбачені практичні заняття, самостійна робота та контрольне тестування.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати: основи теорії дизайну, та розуміти чинники, що визначають розвиток дизайну як вияв культури і мистецтва в цілому. вміти: використовувати дані знання в практичних навиках і подальшому зростанню фахової майстерності.

4. Програмні компетентності та результати навчання

JK Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі дизайну або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів дизайну та характеризується певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.

ЗК2 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК5 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК6 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

СК1 Здатність застосовувати теоретичні знання в області мистецтва та дизайну, враховувати традиційні та сучасні культурно-мистецькі процеси й практики у власній професійній діяльності.

СК2 Здатність візуалізувати творчі задуми при створенні об'єктів дизайну.

СК3 Здатність застосовувати засоби та прийоми формоутворення, макетування та моделювання об'єкту для втілення дизайнерської ідеї.

СК4 Здатність вибирати техніки та/або технології створення об'єктів дизайну у відповідних матеріалах, розуміючи екологічні наслідки своєї професійної діяльності та обґрунтовувати свій вибір.

СК6 Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт на всіх етапах розробки об'єкту (продукту) дизайну.

СК8 Здатність здійснювати міжособистісну, соціальну та професійну комунікацію в процесі виконання професійних завдань.

СК9 Здатність проявляти ініціативу та креативні підприємницькі навички.

СК12 Здатність презентувати результати власної та/або командної творчої діяльності, у тому числі продукт дизайну перед різними аудиторіями.

РН1 Діяти відповідно до загальних та спеціальних актів законодавства, у тому числі законодавства про авторське і суміжні права, захист персональних даних і розповсюдження інформації в межах освітньо-професійної програми.

РН3 Володіти державною мовою вільно, а іноземною мовою на рівні, необхідному для виконання професійних завдань.

РН4 Застосовувати базові поняття, концепції, принципи, техніки і технології дизайну в процесі створення об'єктів дизайну.

РН5 Знаходити оригінальні рішення поставлених професійних завдань самостійно або в співпраці у творчому колективі (групі), аргументуючи свій вибір.

РН8 Використовувати успішні українські та закордонні дизайнерські практики.

РН9 Зображувати композиційно-цілісні об'єкти дизайну засобами графічних технік.

РН13 Оцінювати власні результати на всіх етапах розробки об'єкту (продукту) дизайну відповідно до нормативної документації.

РН14 Працювати автономно та/або в команді.

РН16 Самостійно ставити цілі, організовувати робочий час та простір, дотримуватися строків виконання завдань.

РН18. Вміти організовувати експозиції, виставки, презентувати твори мистецтва і дизайну, упорядкувати персональне портфоліо

5. Організація навчання курсу

Обсяг навчальної дисципліни			
Вид заняття		Загальна кількість годин	
лекції		-	
семінарські заняття / практичні / лабораторні		30	
самостійна робота		60	
Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
6	022 Дизайн	3	
Тема	кількість год.		
	лекції	Практичне заняття	сам. роб
<p>Тема 1. Вступ. Дизайн як вид діяльності. Різновиди дизайну.</p> <p>План.</p> <p>1.1. Обґрунтування терміну дизайн. Передісторія дизайн- практики. Дизайн на ранніх стадіях розвитку матеріальної культури. Витоки проектно- художньої культури. Пошук нового формоутворення на початку ХХ століття.</p> <p>1.2. Роль дизайнера в суспільному середовищі.</p> <p>2. Практична робота.</p>		4 год	8 год
<p>Тема 2. Перші школи дизайну.</p> <p>План.</p> <p>2.1. Баухауз. Етапи становлення: Веймар, Дессау, Берлін. Структура школи, зміст і форми навчання. Провідні майстри-педагоги та їхні освітні програми.</p> <p>2.2 ВХУТЕМАС-ВХУТЕІН. Їх роль у формуванні принципів дизайну нового часу. Завдання і структура навчального закладу, навчальні дисципліни, провідні педагоги та їхні освітні системи.</p> <p>2. Практична робота.</p>		4 год	8 год
<p>Тема 3. Перші теорії дизайну. Формування художньо-промислових шкіл, дизайн-освіта.</p> <p>План.</p> <p>3.1. Особливості дизайн-освіти в Європі. Дизайн-освіта США, Японії, Австралії, також країн Африки та Південно-Східної Азії.</p>		4 год	8 год

<p>Особливості дизайн-освіти у Європі. 3.2. Дизайнерські школи України. Дизайнерська спеціальність у вузах України. 1.3. Практична робота.</p>			
<p>Тема 4. Композиційні засоби виразності та створення дизайн-форми. План. 4.1. Масштаб, пропорції, ритм, симетрія, асиметрія та вплив кольору, колориту та характеристик поверхні (текстури, фактури). 4.2. Технічний зміст і краса предмета. Ергономіка. 2. Практична робота.</p>		4 год	8 год
<p>Тема 5. Нове уявлення про дизайн, як проектування, орієнтоване на споживача. План. 5. 1. Чинники, що впливають на розробку дизайнерської форми. (конструкційний, технологічний, чинники транспортування, зберігання та руйнування). 5.2. Споживчі властивості промислових виробів. Соціальний маркетинг. Вихідна ідея основи маркетингу (потреба-запит-товар-обмін-угода-ринок). Поведінка споживачів. 2. Практична робота.</p>		4 год	8 год
<p>Тема 6. Дизайн технології майбутнього. Ідеї органічного дизайну. Теорія ергономічного дизайну. План. 6. 1. Екологічний дизайн. Екологічне мислення в дизайні. 6. 2. Дизайн віртуального простору. Нанотехнології майбутнього 2. Практична робота.</p>		4 год	10 год
<p>Тема 7. Сучасні форми організації дизайнерської діяльності. План. 7.1. Маркетинг і менеджмент в дизайні. Поведінка покупців. Маркетингова інформація. 7.2. Реклама. Художні аспекти реклами. 2. Практична робота.</p>		6 год	10 год
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ГОД ЗА VI СЕМ.:		30	60
ЗАГ.: 90 год			

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу.			
Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті. Впродовж семестру студент отримує максимальну кількість – 100 балів, зокрема загальну оцінку утворює сума балів за виконання практичних та самостійних завдань (70) та екзаменаційні контрольні тести (30).			
Шкала оцінювання: національна та ECTS			
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
Вимоги до письмової роботи		-	
Семінарські заняття		-	
Умови допуску до підсумкового контролю		наявність практичних та самостійних домашніх робіт	

7. Політика навчальної дисципліни

Програма курсу побудована так, що теоретичний матеріал здобувачі засвоюють на практиці, виконуючи практичні роботи з живопису. Завдання включає усі етапи: ескізування, виконання практичної частини. Кожен етап роботи проходить обговорення у групі. Це удосконалює аналітичні уміння здобувачів, виховує комунікативні навички, запобігає плагіату. Прилюдно представляючи хід та результати виконання практичного завдання, здобувач освіти не тільки демонструє свої знання і навички, але й одночасно навчає інших здобувачів групи та має змогу апробувати результат роботи, вислуховуючи відгуки колег. Якщо здобувач пропустив аудиторне заняття, практичне завдання виконує самостійно, опрацювавши рекомендовану літературу. Під час навчання здобувачами організуються умови для створення та оформлення власних проектів. Не допускається використання чужої інтелектуальної власності, відслідковується викладачем візуальний плагіат.

Оцінка за семестр, у зв'язку з практичним направленням курсу, виставляється за практичні завдання.

Академічна доброчесність:

Очікується, що здобувачі будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника [Нова редакція Кодексу честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника](#)

pnu.edu.ua

Відвідування занять

Відвіданню занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі здобувачі відвідають практичні заняття курсу. Пропуски практичних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Здобувач зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття.

8. Рекомендована література

- Беліков О. О. Основи теорії дизайну: навчальний посібник. К.: Либідь, 2012. – 256 с.
- Бучма О. В. Дизайн і мистецтво проектування: історія, теорія, практика. Львів: ЛНАМ, 2016. – 312 с.
- Левчук Л. Т. Естетика: підручник. К.: Вища школа, 2001. – 384 с.
- Павлова О. О. Основи композиції в дизайні: навчальний посібник. Харків: ХДАДМ, 2018. – 198 с.
- Попель В. О. Дизайн: історія та теорія. К.: Видавничий дім «КМ Академія», 2003. – 275 с.
- Сидоренко В. Дизайн в Україні: історія та сучасність. К.: Мистецтво, 2007. – 320 с.
- Чепелік В. В. Український авангард: 1910–1930. К.: Либідь, 2000. – 280 с.
- Шевченко Л. А. Основи методики викладання дизайну. Харків: Видавець Савчук О. О., 2019. – 220 с.
- Яковлев В. Д. Теорія дизайну: навчальний посібник. Дніпро: Пороги, 2015. – 240 с.
- Арнхейм Р. Мистецтво і візуальне сприйняття. К.: Основи, 2004. – 384 с.
- Баєва О. В. Основи дизайну: теорія та практика. Львів: Афіша, 2011. – 276 с.
- Геллінгер Ф. Дизайн: новітні тенденції. К.: Артбук, 2017. – 312 с.
- Ковальчук О. В. Історія дизайну: навчальний посібник. Львів: ЛНАМ, 2014. – 290 с.
- Косів Р. Мистецтво і дизайн: історичні паралелі. Львів: ЛНАМ, 2020. – 250 с.
- Лазарев М. Психологія сприйняття у дизайні. К.: Видавництво НТУУ «КПІ», 2016. – 220 с.
- Малевич К. Про мистецтво і дизайн. К.: Родовід, 2013. – 196 с.
- Новак В. Теорія кольору в дизайні. К.: Видавничий дім «Альтерпрес», 2015. – 280 с.
- Стеценко І. Графічний дизайн: теоретичні основи. Харків: Видавець Савчук О. О., 2018. – 245 с.

Викладач _____ **Василь Михайлович ХОМИН**